

GÖNÜLLÜLÜK ve GÖNÜLLÜLERLE BİRLİKTE ÇALIŞMAK

Editör: Murat Şentürk

GÖNÜLLÜLÜK VE GÖNÜLLÜLERLE BİRLİKTE ÇALIŞMAK

EDİTÖR

Murat ŞENTÜRK

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye

Yayıncı,
İstanbul Üniversitesi Yayınevi,
İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü,
34452 Beyazıt, Fatih / İstanbul - Türkiye

<https://iupress.istanbul.edu.tr>

Gönüllülük ve Gönüllülerle Birlikte Çalışmak

Editör: Murat Şentürk
Editör Yardımcısı: Büşra Turan Tüylüoğlu

ISBN: 978-605-07-0961-2
E-ISBN: 978-605-07-0825-7

DOI: 10.26650/B/SS49.2022.006

İstanbul Üniversitesi Yayın No: 5298
Edebiyat Fakültesi Yayın No: 3475

Online Yayın Tarihi Ekim, 2022

Kapak Tasarımı: Selim Cayık, İstanbul, Türkiye

Bu çalışmaya atıfta bulunurken, referansa DOI numarasının dahil edilmesi önerilir.

Bu çalışma Creative Commons Atıf-GayrıTicari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı altında online olarak yayındadır.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Kitabın telif hakkı bulunmaktadır. Online olarak yayınlanan Creative Commons versiyonu haricinde, yasal istisnalar ve geçerli lisans sözleşmelerinin koşulları dikkate alınmalıdır.

Baskı
İlbey Matbaa Kağıt Reklam Org. Müc. San. Tic. Ltd. Şti.
2. Matbaacılar Sitesi 3NB 3 Topkapı / Zeytinburnu, İstanbul - Türkiye
www.ilbeymatbaa.com.tr
Sertifika No: 51632

İlk Baskı, 2022

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
KATKIDA BULUNANLAR	viii

GİRİŞ

GÖNÜLLÜLÜĞÜN TARİHSEL VE TOPLUMSAL BAĞLAMI

<i>Murat ŞENTÜRK</i>	1
----------------------------	---

BÖLÜM 1

GÖNÜLLÜLÜK VE AKTİVİZM

<i>Aynur ERDOĞAN COŞKUN</i>	21
-----------------------------------	----

BÖLÜM 2

GÖNÜLLÜLÜĞÜ TANIMLAMAK

<i>Murat ŞENTÜRK, Büşra TURAN TÜYLÜOĞLU</i>	41
---	----

BÖLÜM 3

HAKLAR VE SORUMLULUKLAR EKSENİNDE GÖNÜLLÜLÜK

<i>Selman Salim KESGİN</i>	61
----------------------------------	----

BÖLÜM 4

GÖNÜLLÜLÜKTE TOPLUMU TANIMA VE BİRLİKTE ÇALIŞMA

<i>Sedat DOĞAN, Adem BAŞPINAR</i>	83
---	----

BÖLÜM 5

GÖNÜLLÜLÜKTE KURUMSALLIĞIN GÜÇLENMESİ: GÖNÜLLÜ PROGRAMLARI

<i>Belgin ERGÜL</i>	107
---------------------------	-----

BÖLÜM 6

GÖNÜLLÜLÜKTE YAŞAM BECERİLERİ

<i>N. Seda ÖZTÜRK, Mustafa ERDOĞAN</i>	133
--	-----

BÖLÜM 7

GÖNÜLLÜ PROJELER GELİŞTİRME VE UYGULAMA

<i>Ömer ÖZDİNÇ</i>	149
--------------------------	-----

BÖLÜM 8

KÜRESEL PERSPEKTİFTEN GÖNÜLLÜLÜK

<i>Narendra MISHRA, Nil MEMİŞOĞLU</i>	179
---	-----

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 9

GELECEK PERSPEKTİFİNDEN GÖNÜLLÜLÜK ALANLARI

Nursen TEKGÖZ 207

BÖLÜM 10

GÖNÜLLÜLÜK VE SOSYAL GİRİŞİMCİLİK

Hülya DENİZALP 229

BÖLÜM 11

AFET VE KRİZLERDE GÖNÜLLÜLÜK

Selman Salim KESGİN, Nurdal DURMUŞ 249

BÖLÜM 12

ÇEVİRİMİÇİ GÖNÜLLÜLÜK VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Derya KILIÇALP 271

BÖLÜM 13

GÖNÜLLÜLÜKTE SOSYAL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

Büşra TURAN TÜYLÜOĞLU 289

BÖLÜM 14

GÖNÜLLÜLÜKTE VERİ TEMELLİ POLİTİKA GELİŞTİRME

Esra Huri BULDUK 309

BÖLÜM 15

KURUMSAL GÖNÜLLÜLÜK VE ÖZEL SEKTÖRDE SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

Ceyhan GÖCENOĞLU 329

ÖNSÖZ

2014 yılında yaz başında (09 Haziran) yaptığımız toplantıya dayanıyor bu kitabın hikâyesi. Toplantıda İstanbul Üniversitesi'nde gönüllülüğü nasıl yaygınlaştıracığımızı tartışmıştık. Hayata geçirebileceğimiz çeşitli uygulamalardan söz etmiş, ancak ne yaparsak yapalım uygulamaların araştırmaya dayanması gerektiğinin altını çizmiştik. Böylelikle Sosyoloji Araştırma Merkezi bünyesinde gerçekleştirdiğimiz “İstanbul Üniversitesi Öğrencilerinin Gönüllülük Algıları, Eğilimleri ve Deneyimleri” araştırması ortaya çıktı. Süreç içerisinde farklı bileşenler eklediğimiz bu araştırma, sonrasında “Üniversitede Gönüllü Olmak” başlığıyla kitaba dönüştü. Ayrıca bu araştırmadan hareketle öğrencilerin gönüllülük konusundaki farkındalıklarını artırmak amacıyla Gönüllü Akademisi (seminer, atölye, film okuması, STK ziyareti vb. etkinliklerden oluşan 10 haftalık bir program) ve Gönüllü Ol İstanbul Platformu (gönüllü olmak isteyenlerle gönüllü arayan STK'ları, projeleri, kampanyaları buluşturmak, eşleştirmek için kurulan İstanbul Üniversitesi öğrencilerine yönelik platform) hayata geçirildi. Elbette araştırma ve uygulamaların tamamı öğrenci arkadaşlarımızla ve hepimizin gönüllü çalışmalarıyla ilerledi. En başından itibaren gönüllülük üzerine yapılan çalışmaların doğasını yitirmemesine özen göstermeye -ne kadar başarabildik bilmiyoruz elbette- gayret ettik. Gerek Gönüllü Akademisine gerekse düzenlediğimiz gönüllülük çalışmalarına 1000'den fazla öğrenci dahil oldu. Bunun yanı sıra Sosyoloji Bölümü bünyesinde Sivil Toplum ve Gönüllülük dersi açıldı ve öğrencilerin ilgi gösterdiği önemli seçmeli derslerden biri hâline geldi. Bunu yine Sosyoloji Bölümü bünyesinde açılan STK ve Sosyal Sorumluluk Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans programı takip etti. Bu program STK alanındaki öncü ve deneyimli isimlerin verdiği dersler üzerine temellendirildi. Daha çok sektörde çalışan profesyonellerin, STK alanında çalışmak isteyenlerin ve gönüllülerin katıldığı bir program olarak hâlen sürdürmekteyiz. Bununla birlikte gönüllülük, STK'lar ve ilgili konularda paneller ve çalıştaylar düzenledik. Son olarak Gençlik ve Spor Bakanlığı için Türkiye Gönüllülük Araştırmasını gerçekleştirdik. Bu çerçevede İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü olarak her düzeyde gönüllülük ve STK'lar alanında çalışma yapmaya, öğrenciler arasında gönüllülüğü yaygınlaştırmaya, STK alanında bilgi ve deneyim paylaşımını sağlamaya ve bu alanda ilişki ve işbirliğini geliştirmeye devam ediyoruz.

Bu kitabın hazırlayıcı adımlarından biri ise 18 Nisan 2018'de İstanbul Üniversitesi'nde düzenlediğimiz “Üniversitelerde Gönüllülük Dersi Müfredat Çalıştayı”dır. Akademisyenlerin, STK profesyonellerinin, gönüllülerin, öğrenci kulüplerinden temsilcilerin vb. katıldığı bu çalıştayda üniversitelerde gönüllülük müfredatını katılımcı bir perspektifle ele aldık. Bu çalıştayın katılımcılarının fikirleri elinizdeki çalışmanın biçimlenmesinde önemli bir rol oynadı. Çalıştay raporu hazırlandı, ancak raporu yayımlayamadık. Müfredat çalıştayından sonra üniversitelerde seçmeli ders fikri ve bu ders için hazırlanacak materyaller konusunda yeni adımlar planladık.

Ancak farklı gündemler nedeniyle o dönem gerçekleştiremediğimiz bu çalışmaya Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 2020 Nisan ayında üniversitelerde “Gönüllülük Çalışmaları” dersinin seçmeli olarak açılmasına yönelik aldığı kararlarla yeniden döndük ve kitap çalışmalarımızı hızlandırdık. Bu çalışmanın kapsayıcı ve kuşatıcı olmasına özen göstermemiz ve farklı konuları ele alma arzumuz nedeniyle süreç biraz uzadı, ancak nihayet tamamlandı ve artık karşınızdayız.

“Gönüllülük ve Gönüllülerle Birlikte Çalışmak” gönüllülüğü farklı boyutlarıyla ele alarak günümüzde gönüllülükle ilgili çok sayıda bağlamı ve kavramı okuyucuya sunma hedefini taşıyor. Ancak her bir bölümün kendi içinde belirttiği haliyle gönüllülüğü farklılaştıran boyutları göz ardı etmiyor. Günümüzde gönüllülüğün ancak tüm boyutları ile ele alındığı takdirde tarihsel ve toplumsal bağlamla ilişki kurmanın mümkün olduğunu iddia ediyor bu kitap.

Kitapta birçok başlık yalnız STK yöneticilerine hitap ediyor gibi görünmekle birlikte burada asıl hedef gönüllülük yapacak kişileri bilgilendirmek, onları gönüllülük faaliyetlerine hazır hale getirmek, STK yöneticilerinin farkındalığını sağlamak ve gönüllülerin gelecekte hayata geçirecekleri kendi gönüllülük girişimlerini daha nitelikli hâle getirmelerine katkıda bulunmaktır. Kitap okuyuculara gönüllülüğün farklı boyutlarını tanıma imkânı sunmaktadır. Kitabın iki boyutu olduğu söylenebilir: Birincisi gönüllülük deneyimi sınırlı olan ya da hiç gönüllü olmamış kişilere gönüllülüğün farklı boyutlarını göstermektir. İkincisi ise kişilerin gönüllülük çalışmaları organize etmeleri, bu yönde inisiyatif almaları durumunda gönüllülerle beraber nasıl çalışabilecekleri konusunda onlara yeni araçlar sağlamaktır.

Evrensel boyutları olsa da gönüllülük toplumların kültürel, tarihi, dini, siyasi, ekonomik ve coğrafi birikimine bağlı olarak ortaya çıkar. Bu nedenle kitapta son 50 yıldır yaşanan yeni gelişmelere ve eğilimlere yer verirken Türkiye'nin kendine özgü bir gönüllülük anlayışına ve kültürüne sahip olduğunu unutmadan ilerlemeye çalışıyoruz. Türkiye'nin gönüllülük alanındaki köklü ve zengin birikiminin toplumun inanç ve yaşama kültürüne yaslandığını, gönüllülüğün karşılıksız bir dayanışmayı içerdiğini sıklıkla vurguluyoruz. Diğer taraftan gönüllülüğün farklı boyutlarını tanıtarak eleştirel bir perspektiften tartışmayı, bu tartışmayı derinleştirmeyi ve nitelikli hâle getirmeyi, yeni araştırma ve uygulama odaklarını göstermeyi amaçlıyoruz.

Kitabın içerik tasarımında gönüllülük sahasının öncelikli konularına yer vermeyi amaçladık. Bölümlerin bazıları kuramsal tartışmalara ve yaklaşımlara odaklanırken bir kısmı gönüllülüğün uygulama boyutuyla ilişkilidir. Ayrıca alandaki yeni eğilimlere ve tartışılabilir konulara da kitapta bölüm düzeyinde yer verdik. Gönüllülüğün modern dönemde değişen doğasını ve 1970'li yıllar sonrasında gelişen neoliberal bağlamı ihmal etmeden ama güncel gelişmeleri de görmezden gelmeden gönüllülükle ilişkili temel konuları ele almaya çalıştık.

Bu yaklaşım tanıyarak tartışmayı ve eleştirel bir perspektif geliştirmeyi içermektedir. Bu nedenle kitapta birbirleriyle çelişkili gibi duran, farklı perspektiflere sahip kavramlara ve yaklaşımlara yer verilmesi alanı tanıtmının ve eleştirel bir perspektif geliştirmenin öncelikli bir hedef olmasıyla ilgilidir. Giriş dahil on altı farklı bölümden farklı bölümden oluşan kitapta yazarlar arasında ortak bir dil oluşturmaya çalışırken her bir yazarın ve konunun gerektirdiği perspektifi korumaya özen gösterdik. Her bölümün kendi içerisinde farklı konumlanma ve değerlendirmeler ihtiva etmesine imkân tanıdık. Bu nedenle kitabı okurken hem bir bütün hem de birbirinden farklı parçalarla karşı karşıya olduğunuzu hatırdan çıkarmamanızı diliyoruz. Yazarların gönüllülüğe bakışı, gönüllülüğü kavrama biçimleri, alandaki konumlanmaları, uygulama tercihleri vb. hususların bir zenginlik olduğunu düşünüyoruz. Kitabın yayımlanmasından sonra okuyuculardan gelecek geri dönüşler ve yazarların kendi aralarında yapacakları tartışmalar neticesinde hem kitabın mevcut halinin geliştirilmesi mümkün olacak hem de yeni yazarlar ve bölümlerin eklenmesiyle eser genişleyerek okuyucusuna yeni perspektifler sunmaya devam edecektir.

Her çalışmada olduğu gibi bu çalışmanın da ortaya çıkmasında çok sayıda değerli insanın emekleri var. Öncelikle bu çalışmaya katkı veren tüm yazarlara teşekkür etmek isterim. Uzun bir döneme yayılan yayımlanma sürecinde gösterdikleri dikkat ve özen çalışmanın görece daha az eksikle yayımlanmasına katkı sağlamıştır. Ayrıca açık kaynak olarak okuyuculara ulaşma konusunda gösterdikleri gönüllü yaklaşıma sonsuz teşekkürler. Diğer taraftan elinizdeki çalışmanın biçimlenmesinde önemli roller üstlenen “Üniversitelerde Gönüllülük Dersi Müfredat Çalıştayı” katılımcılarına da teşekkür etmek isterim. Bu çalıştay zihnimizdeki kitap fikrinin ete kemiğe bürünmesinde değerli katkılar sağladı. Yine bu kitabın hazırlanmasında editör yardımcılığını fedakarca üstlenen Büşra Turan Tüylüoğlu’na; son okumayı tüm yoğunluğuna rağmen titizce yapan Muhammed Fazıl Baş’a; çok sayıda işi arasında kitabın yayım süreciyle incelikle ilgilenen Selin Dizbay’a özellikle teşekkür etmek isterim.

Gönüllülük çalışmalarını yaygınlaştırmak amacıyla hazırlanan bu çalışma mütevazı bir katkı ve başlangıç. Bu çalışmanın eksik yanları bulunduğu elbette söylenebilir. Gönüllülük alanındaki ilk girişimlerden olan bu çalışmanın her yıl ya da iki yılda bir okuyuculardan, uygulayıcılardan, STK’lardan vb. aktörlerden gelecek görüşler, eleştiriler ve önerilerle güncellenmiş yeni hâllerini yayımlamayı planlıyor ve daha iyisine ulaşmayı ümit ediyoruz.

Murat ŞENTÜRK

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Sosyoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye

KATKIDA BULUNANLAR

Adem BAŞPINAR

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Ana Bilim Dalında 2007 yılında başladığı yüksek lisansını 2010 yılında “Askeri Sosyoloji: Tarih ve Kaynaklar” başlıklı teziyle, doktora eğitimini ise 2018 yılında aynı bölümde “Amerika Birleşik Devletleri’nde Sivil-Asker İlişkileri” başlıklı teziyle bitirdi. 2010 yılında Kırklareli Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak göreve başladı. 2012-2015 yılları arasında YÖK Bursu ile Maryland Üniversitesinde misafir öğretim üyesi olarak bulundu. Hâlen Kırklareli Üniversitesinde doktor öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Çalışma alanları arasında askerî sosyoloji, sağlık sosyolojisi, kent sosyolojisi, sosyal psikoloji ve eğitim sosyolojisi yer almaktadır.

Aynur ERDOĞAN COŞKUN

Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih ve Sosyoloji bölümlerinde 2006 yılında, yüksek lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde “Türkiye’de Yurt Dışına Öğrenci Gönderme Olgusunun Sosyolojik Çözümlemesi” başlıklı çalışmasıyla 2009 yılında tamamladı. Yine aynı bölümde “Yurt Dışı Eğitim ve Türk Modernleşmesi” başlıklı teziyle doktora çalışmasını 2013 yılında bitirdi. Hâlen İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Türk modernleşmesi, eğitim sosyolojisi, din sosyolojisi ve toplumsal hareketlerle ilgili çalışmalarına devam etmektedir.

Belgin ERGÜL

Lisans eğitimini Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi- Orman Mühendisliği bölümünde 1997 yılında tamamladı. Mezuniyeti sonrasında, 22 yıl, 5 farklı sivil toplum kuruluşunda çalıştı, 12 farklı toplumsal duyarlılık projesinde, yöneticilik, program geliştirme ve danışmanlık yaptı. Çalıştığı STK’larda, saha gönüllü yapılanmaları, 2 bölüm kurulumu, 16 kampanya hazırlığı, 4 eğitim, 3 bölüm programı yazılım ve yönetimini tamamladı. Gönüllü ve gönüllü projeleri yönetimi, eğitim projeleri, kaynak geliştirme, iletişim, proje yönetimi, eko hukuk, kampçılık alanlarında programlar, kampanyalar yazdı, eğitimler geliştirdi, farkındalık atölyeleri oluşturdu. Yardım toplama başlıklarında çalıştığı ve destek bekleyen STK’lara gönüllü olarak danışmanlık yaptı ve eğitim verdi. Halen daha, Üniversite, STK ve özel sektöre danışmanlık, uzmanlık ve mesleki alanına giren başlıklarda eğitmenlik yapmakta, iki yıl genel sekreteryasını yürüttüğü Ulusal Gönüllülük Komitesi ile uzmanlık alanına giren konularda çalışmalarını devam ettirmektedir. İlgi alanları arasında sivil toplum ve gönüllülük, sivil toplum ve gönüllülük alanında hukuksal kuruluşlar, ekosistem ve ekosistemdeki temel varlıkların hukuku ile iklim değişikliği başlıkları yer almaktadır.

Büşra TURAN TÜYLÜOĞLU

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde 2013 yılında, yüksek lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde “Gazi Mahallesi’nde yaşayan gençlerin mekânsal deneyimleri üzerine nitel bir araştırma” başlıklı çalışmasıyla 2017 yılında tamamladı. Halen aynı bölümde doktora eğitimini sürdürmekte ve Kırklareli Üniversitesi’nde araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır. 2022 yılı itibariyle Royal Holloway University of London’da doktora çalışmalarını sürdürmek amacıyla misafir araştırmacı olarak bulunmaktadır. Çok sayıda araştırma projesinde görev almıştır. İlgili alanları arasında kent ve mekân sosyolojisi, mekânsal deneyim, kültür odaklı kentsel çalışmalar ve gönüllülük yer almaktadır.

Derya KILIÇALP

Trakya Üniversitesi İktisadi İşletme Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümünden mezun oldu. 2006 yılından beri sivil toplumda yaptığı çalışmaları eğitimlik, mentorluk, danışmanlık araçlarıyla devam ettirdi. Dünya Bankası, Vehbi Koç Vakfı ve Toplum Gönüllüleri Vakfı ortak çalışmasıyla Meslek Liseli gençlerin eğitim hayatından iş hayatına geçiş süreçlerini inceleyen, Gençlik İstihdamı Raporu’nu hazırladı. Sürdürülebilir Gönüllülük, Gönüllülük Programları, Sivil Toplum Kuruluşlarının kapasitelerinin güçlendirilmesi, sosyal etki tasarımı alanlarında içerikler ve eğitim modülleri hazırladı. Halen Fark Edenler Derneği’nde ve kurucusu olduğu Gürce Sosyal Etki Tasarımı sosyal girişiminde bu konuda ki çalışmalarına devam etmektedir. İlgili alanları arasında kent konseylelerinin dirençlerinin artırılması, vegan kültürünün yaygınlaşması, gençlik çalışmalarının kapsayıcılığının artırılması, sürdürülebilirlik ve gönüllülük yer almaktadır.

Esra Huri BULDUK

İstanbul Üniversitesi Sosyoloji bölümünden 2005 yılında mezun oldu. Aynı üniversitede Ekonometri bölümünde çiftana dal yaptı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji bölümünde yüksek lisansını tamamladı ve 2009 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde doktora eğitimine başladı. 15 yılı aşkın süredir Sivil Toplum alanında çalışan Esra Huri Bulduk, sırasıyla Çocuk Akıl Sağlığı ve Rehberliği Derneğinde Proje Koordinatörü; Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları alanında Proje Eğitmeni; Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfında Genç TEMA Koordinatörü; TEGV’de Gönüllü Politikaları Yöneticisi olarak çalıştı. 2019 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesinde Sosyal Politikalar Koordinatörü olarak çalışmaya başlayan Bulduk, 2021 Nisan ayından itibaren İstanbul Planlama Ajansı’nda genel koordinatör olarak görevini sürdürmektedir.

H. Ceyhun GÖCENOĞLU

Özgeçmiş: Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde 2003 yılında, yüksek lisans eğitimini Londra Üniversitesi Birkbeck College’da “Uluslararası İşletmelerin Türkiye’deki Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarına katkısı” başlıklı çalışmasıyla 2004 yılında tamamladı. Bu tarihlerden itibaren aktif olarak sivil toplum kuruluşları, akademi ve özel sektörde sosyal sorumluluk alanının geliştirilmesi hedefiyle profesyonel ve gönüllü çalışmalarını devam ettiriyor. 2005 yılında Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği kurucu genel sekreteri olarak yer aldı. 2014 yılında “Kurumsal sosyal sorumluluk iletişimde kurumsal sosyal sorumluluk raporlarının işlevi: Bankacılık sektörüne ilişkin bir alan araştırması” adı tez çalışmasıyla Marmara Üniversitesi’nde doktora derecesini kazandı, halen özel sektörde kurumsal sosyal sorumluluk uygulamaları ile ilgili çalışmaktadır. Araştırma ve ilgi alanlarının başında sosyal sorumluluk, sürdürülebilir kalkınma, özel sektör-sivil toplum işbirlikleri, kalkınma için ortaklıklar, sosyal sorumluluk iletişim, kurumsal gönüllülük, teknoloji ve kalkınma gibi alanlar yer almaktadır.

Hülya DENİZALP

Lisans eğitimini Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Endüstri Tasarımı Bölümünde tamamladı. Daha sonra Pedagojik formasyon eğitimini tamamladı. 1983-1986 yılları arasında Diyarbakır ve Şanlıurfa’da vekil öğretmenlik yaptı. 2000 yılına kadar GENÇTUR Eğitim Şirketinin yöneticisi ve çocuk ve teenage kampları koordinatörü olarak görev yaptı. 2000 yılında TEGV Gönüllü Koordinasyon merkezini kurarak TEGV İnsan kaynaklarından sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak 2002 yılına kadar görev yaptı. 2002-2006 yılları arasında Uluslararası Sosyal Girişimcilik Ağı olan ASHOKA’yı Türkiye’de resmen kurarak 24 sosyal girişimcinin seçilmesini sağladı. 2006 yılından itibaren de imkanları kısıtlı olan gençlere yönelik sosyal girişimler olan Doğu Batı Kampı ve YAŞÖM’ü gençlerle kurarak mentorluk yaptı. 2019 yılından itibaren de 1959 yılında kurulmuş olan GHD yi tekrar aktive ederek bütün programlar aynı çatı altında toplandı. 2020 yılında itibaren kendi bireysel eğitim çalışmalarını Gönüllü Okulu adı altında GHD nin bünyesinde bir aktif yurttaş platformu oluşturmak için topladı. 2002 yılında beri de Açık Radyo’da gönüllülük ve sosyal girişimcilik üzerinde programları yapmaya devam ediyor.

Murat ŞENTÜRK

Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesinde 2004 yılında, yüksek lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde “Yoksulların Yaşam Stratejileri: Küçük Mustafa Paşa ve Balat Örnekleri” başlıklı çalışmasıyla 2008 yılında

tamamladı. Yine aynı bölümde “Kentsel Müdahaleler Açısından İstanbul” başlıklı teziyle doktora çalışmasını 2011 yılında bitirdi. 2013 yılında City University of New York The Graduate Center’da yer alan Center for Place Culture and Politics adlı merkezde misafir araştırmacı olarak bulundu. Hâlen İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışan Şentürk, aynı zamanda Sosyoloji Araştırma Merkezi Müdür Yardımcısı, Kent Çalışmaları Yüksek Lisans Programı Koordinatörü ve Gönüllü Akademisi eş kurucusu ve yürütücüsüdür. İlgi alanları arasında kentsel müdahaleler ve politikalar, mekânın sosyolojisi, yeni medya ve dijital kültür, sivil toplum ve gönüllülük, ailenin ve yaşlanmanın sosyolojisi yer almaktadır. Gönüllülük alanında farklı STK’lara, sivil inisiyatiflere destek olan Şentürk, aktif gönüllülük çalışmalarını hâlihazırda 65+ Yaşlı Hakları Derneği’nde sürdürmektedir.

Mustafa ERDOĞAN

Yüksek öğrenimini Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü’nde (İngilizce – Almanca) yapan Erdoğan, lisans yıllarında kültürlerarası iletişim, sosyal kalkınma ve kurumsal gelişim konularında ulusal ve uluslararası projeler uyguladı. 2006 yılında Türkiye Ulusal Ajansının, 2007 yılında ise Avrupa Komisyonu Salto Eğitim ve Kaynak Merkezinin Eğitimci Eğitimi Programlarını tamamladı. Yüksek Lisansını İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde Sosyal Projeler ve Sivil Toplum Kuruluşları Yönetimi Programında yapmış olan Erdoğan; 2018 yılında, eğitimcileri arasında David Kolb, Alice Kolb, Kay Peterson’ın bulunduğu Deneyimsel Öğrenme Sertifika Programını tamamladı ve ABD Deneyimsel Öğrenme Enstitüsünün aktif bir üyesi haline geldi.

Narendra MISHRA

Lisans eğitimini Hindistan Yeni Delhi’deki School of Planning and Architecture’da tamamladı. Daha sonra yüksek lisansını Hindistan Ahmedabad’taki CEPT Üniversitesi’nde tamamlayarak çevre planlaması konusunda uzmanlaştı. Bunun yanı sıra SOAS, University of London bünyesindeki Finansal Yönetim Çalışmaları Merkezi’nden Kamu Politikası ve Yönetimi alanında yüksek lisans derecesi aldı. Birleşmiş Milletler’de barışı koruma ve kalkınma programlarında çeşitli görevlerde bulundu. Şu anda Birleşmiş Milletler Gönüllüleri Programı’nda Politika Uzmanı olarak çalışmaktadır.

Nebahat Seda ÖZTÜRK

Lisans eğitimini Uludağ Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde 2008 yılında, yüksek lisans eğitimini İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Projeler ve STK Yönetimi

Bölümünde “Türkiye’deki STK’larda gönüllülerin kaynak geliştirme süreçlerine katılımı” başlıklı çalışmasıyla 2018 yılında tamamladı. Üniversite yıllarında uluslararası gençlik çalışmalarında gönüllülük yapmıştır. 2009’da Türkiye Ulusal Ajansı’ndan ve 2012’de Avrupa Komisyonu Salto Eğitim ve Kaynak Merkezi’nin Eğitici Eğitimi programlarını tamamlamıştır. 2015 yılında ABD Dışişleri Bakanlığı daveti ile ABD’de STK’lar için kaynak geliştirme konusunda International Visitor Leadership Programına (IVLP) katılmıştır. Kariyerine Sivil toplum kuruluşlarında gönüllü olarak başladığı profesyonel olarak eğitmen ve proje yöneticiliği ile devam etmektedir. Uzmanlık alanları arasında Sivil Toplum Kuruluşları için kaynak geliştirme, proje yönetimi, deneyimsel eğitim ve gönüllülük çalışmaları yer almaktadır.

Nİ MEMİŞOĞLU

Lisans eğitimini Saint Mary’s Üniversitesinde Uluslararası Kalkınma ve Sosyoloji Bölümünü 2006 yılında, yüksek lisans eğitimini ODTÜ’de Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde “Second Life’ Platformunda Yeniden Benlik Oluşumu” başlıklı çalışmasıyla 2013 yılında tamamladı. Birleşmiş Milletler Örgütleri ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyon’u başta olmak üzere 13 yılı aşkın Uluslararası Kuruluşlarda kalkınma projelerinde yer almış ve 2018 yılından bu yana da Birleşmiş Milletler Gönüllüleri Türkiye Programı Temsilcisi olarak görev yapmaktadır. İlgi alanları arasında Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, sivil toplum ve gönüllülük yer almaktadır.

NURDAL DURMUŞ

Lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Uluslararası İlişkiler, Yüksek Lisans eğitimini Ufuk Üniversitesi İşletme Anabilim Dalı İnsan Kaynakları Yönetimi Programı Alanında “Sivil Toplum Kuruluşlarında İnsan Kaynağı Olarak Gönüllülük ve Gönüllü Yönetiminde Dijitalleşmenin Etkisi” başlıklı teziyle tamamladı. Birçok STK için gönüllü yönetim süreçleri ve stratejik yönetim planları tasarladı, yönetim süreçlerinin içerisinde yer aldı. Türk Kızılay Gönüllü Yönetim Sistemi gonulluol.org, Gönüllü Merkezleri, Genç Kızılay, Kızılay Kadın, Kızılay Engelsiz, Kızılay Kurumsal Gönüllülük, Mahalle Gönüllülüğü, Aile Gönüllülüğü ve Türk Kızılay gönüllü yapılanmasının kurulması ve yaygınlaştırılmasına öncülük etti. Türk Kızılay kamplarının içerik ve hedef grup olarak yeniden yapılanmasını sağlayarak tematik kamp konseptleri ve işbirlikleri geliştirdi. Gönüllü faaliyetler, gönüllü yönetimi, gönüllü projelerinin yanında ülkelerin, sosyal hayatlarına dair çalışmalarına devam ediyor. Şimdiye kadar; İzdiham, Ay Vakti, Temrin, Yolcu, Ayraç, Otuzuncu Harf vb. edebiyat ve kültür dergilerinde makaleler yazdı, bazılarında yazmaya devam ediyor. Ulusal ve yerel

TV’lerde, radyo istasyonlarında metin yazarı, editör, programcı ve danışman olarak görev yaptı. 2005 yılında “Hayata Başlık Atamadım”, 2015 Yılında “Hiç Sesler” isimli günlük denemelerinden oluşan iki kitap yayınladı. Türk Kızılay Gönüllü Yönetimi Direktörü olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Nursen TEKGÖZ

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde lisans eğitimini 2017 yılında yüksek lisans eğitimini “Suriye Menşeli Göç Sürecinin Türkiye’deki Sivil Toplum Etkileri” başlıklı çalışmasıyla 2021 yılında tamamladı. Yine aynı bölümde 2021 yılında doktora eğitimine başlayan Tekgöz’ün ilgi alanları arasında göç, sivil toplum ve gönüllülük, mekân ve hukuk sosyolojisi yer almaktadır.

Ömer ÖZDİNÇ

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Endüstri Mühendisliği dalında 2005 yılında, yüksek lisans eğitimini Marmara Üniversitesi İşletme Ana Bilim Dalında “Ar-Ge Projeleri Yönetimi” üzerine 2013 yılında tamamladı. 2018 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde “Ulusal İnovasyon Sistemi” üzerine çalışarak doktorasını almıştır. Çeşitli iş deneyimlerinin ardından 2008 yılında yüksek lisans eğitimine devam ettiği sırada SER Danışmanlık firmasını kurmuştur. 2008 yılından beri farklı ölçeklerde firmalara, kamu kurumlarına, STK ve üniversitelere proje geliştirme, proje yönetimi ve finansmanı konularında danışmanlık yapmıştır. SER Danışmanlık çatısı altında geliştirilen yazılım ürünlerini 2021 yılında Novitopia yazılım teknolojileri firmasını kurarak bir araya getirmiştir. Genel Müdür olarak devam ettiği bu görevinin yanısıra İstanbul Üniversitesi’nde yarı-zamanlı öğretim görevlisi olarak da çalışmaktadır. Sosyal Bilimler Enstitüsü STK ve Sosyal Sorumluluk Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans Programında “Proje Döngüsü Yönetimi” ve “Finansal Kaynak Geliştirme” derslerini vermektedir. İlgi alanları arasında inovasyon sosyolojisi, yapay zeka ve makine öğrenmesi, sivil toplum ve gönüllülük yer almaktadır.

Sedat DOĞAN

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 2010 yılında; yüksek lisansını İstanbul Üniversitesi Felsefe Ana Bilim Dalında 2014 yılında; doktorasını ise Erciyes Üniversitesi Felsefe Ana Bilim Dalında 2018 yılında tamamladı. Hâlen Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Selman Salim KESGİN

Türkiye'nin göç politikaları konulu doktorasını 2017 yılında Gazi Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünde tamamladı. 2011-2017 yılları arasında Gazi Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak çalıştı. Ayrıca çeşitli akademik yayın ve etkinlik platformlarında yayın yönetmeni ve koordinatör olarak görev aldı. Doktora çalışmaları kapsamında 2016-2017 yılları arasında Oxford Üniversitesi'nde misafir araştırmacı olarak araştırmalarını sürdürdü. 2018 yılından itibaren Türk Kızılay'da akademik araştırmalar, iş birlikleri ve etkinlikler alanlarında çalışmalarına devam etmektedir. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde yarı zamanlı öğretim üyesi olarak dersler vermektedir. Uluslararası göç, afet yönetimi, insani yardım politikaları alanlarında akademik çalışmalarını sürdürmektedir.

